

DEMONO.

ORIENTA RAKONTO

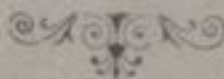
de

M. Lermontov.

Traduko

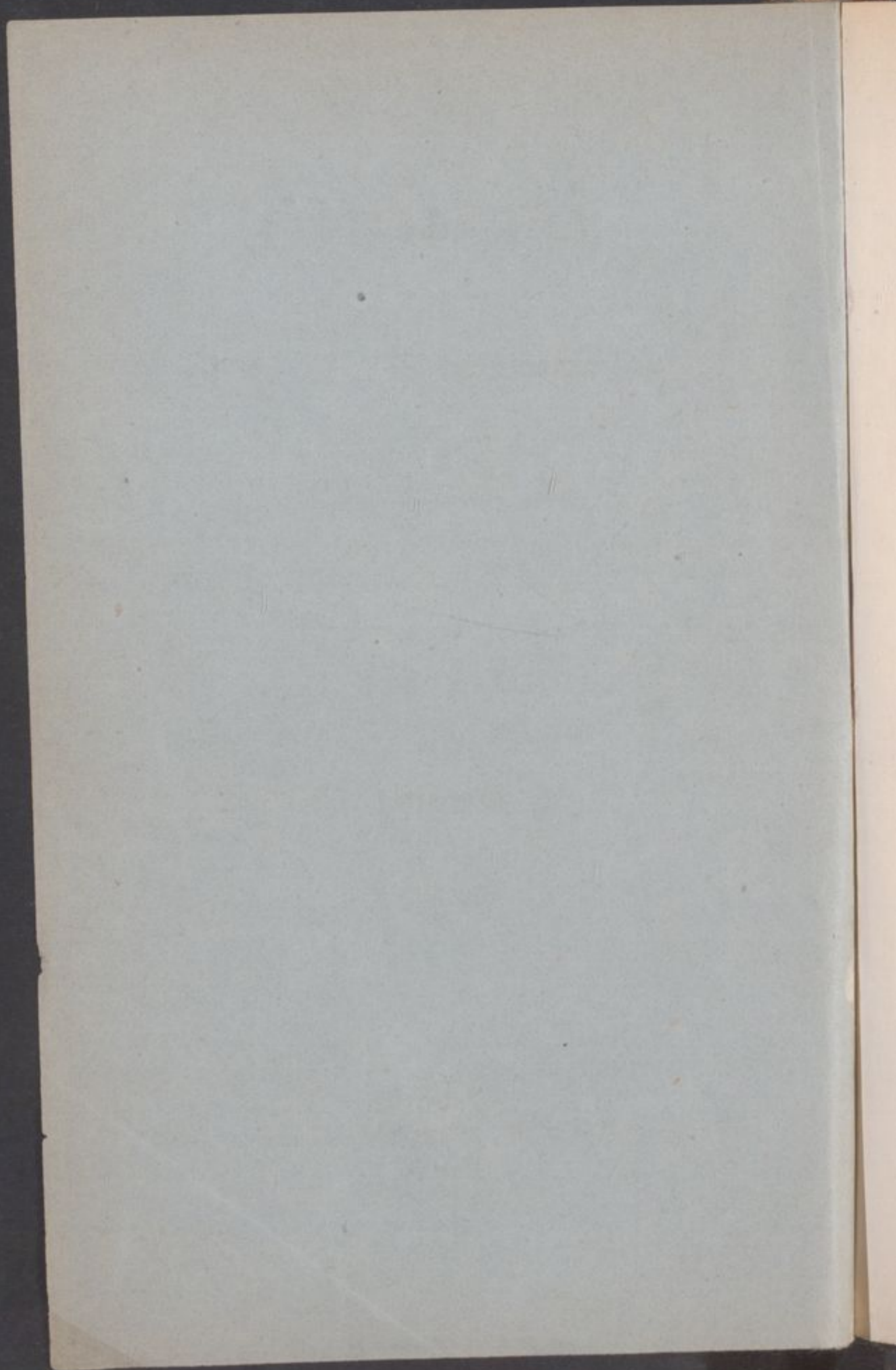
de

V. Devjatnin.

VILNO.

Presejo de A. G. Sirkin, Granda strato, propra domo.
1894.

DEMONO.

ORIENTA RAKONTO

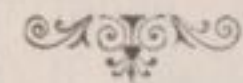
de

M. Lermontov.

Traduko

de

V. Devjatnin.

VILNO.

Presejo de A. G. Sirkin, Granda strato, propra domo.

1894.

ДЕМОНО.

ОРИЕНТА ЯАКОИТО

М. Лепольтов.

Дозволено цензурою 5 Октября 1893 года.

С.-Петербургъ.

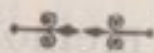
Таблица

V. Devjatnin.

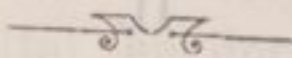
В И Л Ь Н А.

Типографія А. Г. Сыркина, Больш. ул., собств. д.

DEMONO.

ORIENTA RAKONTO.

Parto unua.

I.

Traflugis super peka mondo
Demon' malgaja, elpelita;
Li estis per bruega ondo
De rememoroj ĉircaŭita, —
Pri tiu temp' feliĉa, bela,
En kiu estis li kerubo,
Kometo kiam lin ĉiela
Renkontis kun rideto hela
El forkurinta luma nuboj;
Ankoraŭ kiam tra nebuloj
Li rigardadis kun sciemo
En spac' amason da migruloj
Ĉielaj; kiam li kredema

Ankoraŭ estis kaj amema,
Unua kreitaĵo bona,—
Al li nek dubo, nek malbono
Konataj estis, lia saĝo
Ankoraŭ estis lumigita. . .
Kaj multe, multe. . . kaj tutaj
Ne povis esti memorita.

II.

Ĉielon longe li forlasis,—
En mond' li sen rifuĝo estis
Eterno post eterno pasis,
Minuto post minuto; restis
Li ĉiam multe enuanta.
Li, teron pekan posedanta,
Malbonon semis sen plezuro;
Neniu staris al demono
Kontraŭ' en lia art' terura,—
Kaj tedis jam al li malbono.

III.

Kaj super suproj de Kaŭkazo
Demono flugis elpelita.
Kazbeko, diamanto kvazaŭ,
Per neĝ' eterna priŝutita,

Sub li brilegis; ond' Darjala
Simila je serpento pala,
Kurbigis, kaj Terek' ribela,
Saltante kiel leonino
Kun vila kolaharo bela
Sur forta kaj potenca spino,
Kriegis; bestoj kaj birdetoj
Je ĝia voĉo atentadis,
De sudo ĝin akompanadis
Amaso ora da nubetoj;
Ŝtonegoj altaj, en dormeto
Al ĝi klininte kapojn grizajn,
Observis kun esprim' sekreta
Rapidkurantaj ondojn ĝiajn;
Kasteloj multaj sur ŝtonegoj
Minace staris en nebuloj,
Gardantaj kvazaŭ grandeguloj
Ĉe de Kaŭkazo mem pordegoj!
Sovaĝa kaj belega estis
Ĉirkaŭa mondo; tamen restis
Spirit' fiera malkontenta;
En sia koro tre malpenta
Rigardis li kun malestimo
Kreadon de potenca Dio,
Kaj profundajon de animo
Al li penetris tut' nenio....

IV.

Jen ante li pentraj' alia
 De malproksime sin prezentis
 Gruzujo per beleco sia
 Spiriton de neigo tentis.
 Feliĉa, luksa lando kia!
 Ruinoj ĉie sin etendis,
 Riveroj jen sonor-kurantaj
 Sur fund' el ŝtonoj multkoloraj,
 Kaj najtingaloj bonkantantaj
 Pri amo flama de senkoraj
 Virinoj belaj de montaro;
 Jen densa ombro de ĉinaro *),
 Ĉirkaŭvolvita per hedero;
 Kavernoj, kie ĝis vespero
 Timeme kaŝas sin cervaro;
 Brilado, vivo kaj bruado,
 Sonora, dolĉa parolado
 Kaj spir' agrabla de kreskaĵoj;
 Kaj tagoj varmaj voluptaĵaj,
 Per ros' malsekigitaj stelaj
 Brilantaj noktoj, kvazaŭ helaj
 Okuloj de gruzino juna,

*) Ĉinaro estas plej amata arbo en Kaŭkazo.

Trad.

Simila je lumado suna.
Sed, krom envio malvarmega,
Ekscitis de naturo tento
En kor' demona malbonega
Nenian ŝanĝon eĉ en sento,—
Kaj ĉion, kion nun li vidis,
Li aŭ malamis, aŭ jeridis.

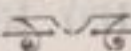
V.

Tre altan domon, korton largan
Gudalo princ' al si konstruis....
De sklavoj ĝi laboron ŝarĝen
Postulis. kaj pro ĝi forfluis
Da larmoj multe el okuloj
De obeemaj servutuloj.
Matene sur montar' najbara
De ĝiaj muroj ombroj iras;
Jen estas en ŝtoneg' ŝtuparo:
Ĝi de angula tur' sin tiras
Al rivereto; kaj Tamaro,
Princino juna kaj tre bela,
En ĉadro *) blanka, ĉiam hela

*) Ĉadro estas vualo, kiun uz as orientaj virinoj.

Trad.

Tre ofte tie--ĉi iradas
Kaj akvon el Aragy' ĉerpadas.

VI.

Silente de ŝtonego ĉiam
Rigardis domo mallumega;
Sed festo uun en ĝi grandega.
Bruegas tiel, k'el neniam:
Gudal' forsvatis ĵus flinon
Kaj aris tutan familion.
Jen sur tapiŝoj, sur tegmento
Sidiĝas juna fianĉino
Kum sia bona amikino.
Jen post montaro en silento
Sin kaŝas jam radio suna.
Fraŭlinoj kantas, kaj ekprenas
Tintilon fianĉino juna.
Jen ŝi ĝin super kapo tenas,
Gracie dancas kaj tintilas,
Jen flugas, jen subite haltas,
Jen ree kvazaŭ ĉamo saltas,—
Rigardo ŝia hele brilas;
Jen brovojn nigrajn ŝi kuntiras,
Jen naĝas kun teniĝ' inklina,
Kaj lerte sur tapiŝo iras
Glitanta piedet' diina;

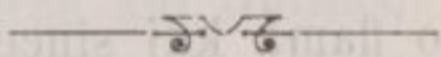
Kaj ŝi rigardas kun rideto
De bela, ĉasta infaneto.
Radio luna klara, bela
Je tiu—ĉi rideto hela,
Plej juna, de mem viv' donita,
Ne povas esti komparita.

VII.

Mi ĵuras je noktmezo stela,
Kaj je radioj de suriro,
De tago mem kaj de subiro,—
Regnestro de Persujo bela,
Neniu reĝo posedanta
Tielan kisis okuleton;
Nenia eĉ fontan' ŝprucanta
Per sia roso plej brilanta
Tielan lavis piedeton;
Ankoraŭ man' nenies tera
Kun amo flama kaj sincera
Tielajn harojn displektadis.
Jes, de komenc' de mondo nia,
Mi ĵuras, belulino tia
Sub suno suda ne floradis.

VIII.

En patra domo ŝi kun ĝojo
Nun dancas jam en lasta fojo.....
De sort' nenio ŝin defendos:
Ho ve! jen morgaŭ jam atendas
Ŝin, de Gudalo heredidon,
De viva liberee' flinon,
Patrujo fremda, kaj alia
Malgaja sorto de sklavino
En fremda rondo familia.
Kaj ofte bela fianĉino
Malgajon sentis en animo;
Sed tamen ĉiuj movoj ŝiaj
Konservis tiel sin graciaj
Kaj tiel plenaj de esprimo,
Ke, se Demono, traflugante,
En tiu tempo ŝin ekvedus,—
Antaŭon rememorigante,
Li, ekĝeminte,—for rapidus....

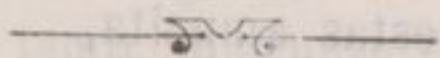

IX.

Kaj li ŝin vidis..... Por momento
Neklarigebla nova sento
Malbonan koron ekondigis.
Dezerton de animo lia

Benita sono troplenigis,
Kaj li en profundaĵo ĝia
Komprenis ion el sankteco
De amo, bono kaj beleco.....
Kaj longe tiu—ĉi pentraĵo
Per si lin ĉarmis,—kaj revaĵo
Pri viv' feliĉa, kiu pasis,
Lin longe, longe ne forlasis.
Per ia forto alforĝita,
Eksciis li malgajon s-ncan;
Kun nova sent' konatigita,
Ekaŭdis voĉon li parenčan.
Ĝi, eble, renaskiĝo estis?
En lia saĝo nun forestis
Jam vortoj de tentad' malpia.
Forgeso? ĝin ne donis Dio,
Kaj li ne pensis eĉ pri tio ...

• • • • •

X.

Rapidas en malpacienco
Fianĉ' al festo de edzeco;
Ĉevalon ĝis subir' de tago
Li forlacigis. Al Aragvo
Plej bela li feliĉe venas.
Post li apen—apene tenas

Kameloj multaj da donaco
Portaĵon inter ĝiboj altaj,—
En voja malaperas spaco
Ilia vico kun sonantaj
Sub koloj multaj sonoriloj—
De tute bona ord' montriloj....
De Sinodalo posedanto
Persone estas kondukanto
De riĉa karavano. Lia
Talio lerta kaj gracia
Per zono estas ĉirkaŭita;
Pro moro, ankaŭ pro singardo
Li estas ĉirkaŭpendigita
Per bela, riĉa batalilo:
Ĉe zono—glavo kaj ponardo,
Post dorso—tego kun pafilo,
Tre lukse, arte eltranĉita;
De lia ĉuĥo *) per manikoj
Venteto estas amuzita,
Ĝi per galon' ĉirkaŭkudrita.
Ĉevala brido kun penikoj;
Brodita estas lia selo
Per multkoloraj riĉaj silkoj;
Sub li ĉevalo flama, bela.

*) Ĉuĥo estas supra gruzina vesto kun malplenaj manikoj.

Traduk.

En Karabaho edukita,
Je timo ĝi troplenigita,
Ronkante, strabas de krutaĵo
Saltantan ŝaŭmon de ondaĵo.
Dangera estas vojo bela:
Ŝtonegoj—de maldekstra flanko,
De dekstra-do—river' ribela.
Malfrue. Nur altaĵo blanka
Lumiĝas; levis sin nebuloj....
Kaj jam rapidas plu migruloj.

XI.

Jen staras preĝejet' sur vojo...
Sub ĝi jam longe kun malĝojo
Princ' ia estas enfosita,
Per man' venĝema mortigita.
De tiu temp' migranto ĉiu,
Al fest', aŭ al batal' iranta,
Ĉe sankta preĝejeto tiu
Haltadis kun teniĝ' preĝanta;
Kaj preĝo tiu estis gardo
De malamiko kaj ponardo,
Sed nun fianĉo juna, brava
Ne pensis eĉ pri mor' praava,
Ĉar per malica lin revaĵo
Demono ruza ekondigis:

Nun li sub nokta mallumaĵo
 Je flankino sin ĝojigis....
 Subit' antaŭe aperetis
 Du homoj.... pli... jen ekbriletis
 Ankoraŭ io.... Jen ekpafo....
 Kuraĝa princo, kun papaĥo *)
 Sur brovojn tute surŝovita,
 Eĉ unu vorton ne eldiris;
 Sur piedingoĵ sin levinte,
 Pafilon turkan li eltiris,—
 Kaj skurĝon supren eksvinginte,
 Li kun plej granda kuraĝego
 Antaŭen flugas.... ree pafo,—
 Kaj ĝemo forta, kaj kriego:
 Sendube—pafo ne sen trafo....
 Ne longe batalad' daŭriĝis,—
 Ĉar gruzoj balde distritiĝis.

XII.

Mallaŭte estas.... Sin puŝantaj
 Sen ord' kameloj iafoĵo
 Rigardis kun terur' sur voĵo

*) Papaĥo — alta fela ĉapo, kiun uzas
 logantoj de Kaŭkazo.

Trad.

Malvivajn korpojn de rajdantoj,
Soniloj sonis kun malĝojo.
Rabita estas karavano,
Kaj sur korparo jam kristana
Flugilojn nokta bird' etendas!
Ripozo paca de ĉerkujo
Kun patroj kune en Gruzujo
De nun jam ilin ne atendas;
Ne venos tien — ĉi patrinoj
En ĉadroj *) longaj, kaj fratinoj,
Por kun sopiro, kun plorego,
Kun ĝemo forta, kun petego
Sin klini antaŭ ĉerk' ilia!
Sed tie — ĉi sur ŝtono voja
Per mano zorga kaj tre pia
Farita estos kruc' malĝoja;
Hedero nur per branĉo sia
Smeralda, en printemp' agrabla,
Envolvos ĝin kun vera ĝojo
Kaj kun kareso plej afabla;
Kaj jen, turninte sin de vojo,
Migranto iafoje pia
Ripozos en ombraĵo Dia....

*) Ĉadro estas vualo, kiun uzas orientaj virinoj.

XIII.

Ĉevalo flugas jen sur valo,
Ĝi ronkas, kvazaŭ en batalo;
Jen ĝi subite tute haltas,
Facilan venton aŭskultante,
Jen ree, kvazaŭ tigro, saltas,
Per hufoj teron ekbatante
Kaj truojn nazajn disŝovante;
Jen ĝi, kolharon eksvinginte,
Antaŭen flugas, frenezinte.
Sur ĝi rajdant' silenta sidas;
Balancas li per kapo bela
Kaj klinas ĝin al kurbo sela.
Nenion li jam sentas, vidas,
Ne regas li per kondukilo,
En piedingo enŝovita
Piedo lia, kaj kovrilo
Per sango estas makulita...
Saltulo lerta, vi sinjoron
Tuj el batalo liberigis,
Sed kuglo lian junan koron
En mallumego eĉ mortigis!

XIV.

En dom' Gudala ploro forta,
Amaso da popol' en korto:

Ĉevalo kies lacigita
Sur ŝtonoj falis ĉe pordego?
Kaj kiu estas mortigita
Rajdanto tiu—ĉi? Timego
Konservis sin sur frunto bruna.
En sango estas vesto tuta,
Kaj sur kolhar' en premo muta
Jam malvarmiĝis mano juna.
Ne longe vi fianĉon vian,
Ho, fianĉino, en gajeco
Al fest' atendis de edzeco!
Brilante princan vorton sian
Kaj tute vere li eltenis:
Al fest' li ĝustatempe venis....
Sed nun, ho ve! neniu vidos,
Ke ree sur ĉeval' li sidos!...

XV.

Je tondr' simila puno Dia
Al familio flugis gaja!
Falinte, jen sur lito sia
Tamaro ploras, plej malgaja;
Ĉe ŝi ruliĝas larm' post larmo,
Tre alte, ŝarĝe brusto spiras....
Kaj jen ŝi aŭdas, kvazaŭ diras
Subite voĉo sorĉa, varma:

„—Ne ploru vane, kara mia!
Ja malvivulon larmo via
Per ros' brilanta ne vivigos;
De ĝi rigard' nur klara Dia
Nebula estos, ĝi bruligos
Koloron de vangetoj belaj —
Jes, larmoj estas nur sencelaj;
Li jam ne estos estimanta
Plej indan vian sopiradon;
Ĉielo estas karesanta
Spiritan lian nun rigardon:
Amuzas lin jam sankta kanto.....
Ĉu estas senc' en songoj teraj,
En larmoj de fraŭlin' sinceraj
Por gast' de paradiza lando?
Ne, ho anĝelo mia tera,
Al mi vi kredu, kreitaĵoj
De mondo tuta plej malvera
Ne kostas unu eĉ momenton
De viaj karaj sopiraĵoj
Kaj vian plej malgajan senton.

„En aera oceano,
Sen remiloj kaj sen veloj
Naĝas bela karavano
De graciaj lumaj steloj.

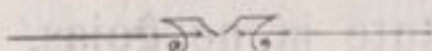
Jnter kampoj travideblaj
En arkaj ĉiela, alte
Flugas nuboj nekapteblaj
En lanuga ar' senhalte.

Jen disiĝas, jen kuniras—
Ili tute ja ne ĝojas,
Kaj estontan ne diziras,
Kaj pasintan ne malĝojas.

Vi en tago plej turmenta
Rememoru nur pri ili,
Estu vi al ter' sensenta
Kaj senzorga, kiel ili!

Apenaŭ per kovrilo sia
Kaŭkazajn suprojn nokt' ombrigos,
Apenaŭ mondon sorĉo ia
Per forto sia silentigos;
Apenaŭ vent' ŝtonegon puŝos
Kaj flavan velkan herbon tuŝos,
Apenaŭ flitos bird', kaŝita
En ĝi, per vento timigita;
Kaj sub vinbera branĉo bela
Apenaŭ flor', pro ros' ĉiela,
Foliojn solvos tre avide;
Apenaŭ luno malrapide

El-de montaro sin eklevos
Kaj, rigardante vin, ekrevos, —
Al vi mi ĉiam alflugados,
Gastados ĝis suriro suna
Kaj por anĝelo mia juna
Mi songojn orajn alblovados....“

XVI.

Ĉesiĝis vortoj, formortante
Post sono son' en malproksimo.
Rigardas ŝi, de lit' saltante....
Konfuz' aperis en animo
Neesprimella: nek ektimo,
Nek flama rav', nek sopirado.
En ŝi nun ĉiuj sentoj ŝiaj
Samtempe estis en bolado:
Animo de katenoj siaj,
Ligintaj ĝin, sin liberigis,
Kaj koron ia fajr' bruligis,
Kaj, ŝajne, tiu voĉ' afabla
Ankoraŭ sonis tre agrabla.
Nur en mateno songo kara
Animon lacan silentigis,
Sed ŝian penson ĝi ondigis
Per revo eksterordinara;
Nebula, muta enmigrinto.

Brilanta per belec' netera,
Al ŝia kapo sin klininta,
Kun tia amo plej sincera
Kaj kun malĝojo ŝin rigardis,—
Kompatis kvazaŭ ŝin, aŭ gardis.
Ne estis li anĝel' ĉiela,
Gardanto ŝia sankta, bela:
Kroneto el de sun' radioj
Ne kuŝis super bukloj liaj;
Kaj ne spirito de infero,
Malvirta turmentit' terura,—
Ho, ne! li estis bela, pura,
Simila tute je vespero:
Nek tago estis li, nek lumo,
Nek nokto nigra, nek mallumo!...

Parto dua:

I.

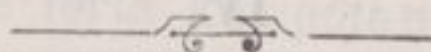
„Ho patro! patro! min aŭskultu,
Tameron vian ne insultu!
Mi ploras. Vidu mian ploron!...
Ĝi forsekigas junan koron.....
Nenies estos mi edzino—
Al miaj vi fianĉoj diru:
Eterne restos mi knabino

Kaj ili ĉiuj nun foriru.
Post tempo, kiam, mortigita,
Li estis jam enterigita,
Per revoj min neforbateblaj
Spirito ruza tumultigas;
Kaj songoj tre nekompreneblaj
En nokto min maltrankviligas;
Ne povas preĝi mi anime:
Pens' pia estas malproksime,
Kaj mi en vejnoj fajron sentas...
Sekiĝas, velkas mia koro.
Ho patro! io min turmentas.....
Ho, cedu, patr', al mia ploro!
En sanktan monaĥejon sendu
Filinon vian senprudentan:
Savinto tie min defendu,
Akceptu mian koron pentan.
Por mi forestas gajo luma....
Nur sankta monaĥejo restas:
Ĝi kaŝos min de viv' malluma,
Por mi ĝi ĉerk' agrabla estas."

II.

Kaj monaĥejon tre malluman
Kun parencaro ŝi enpaŝis,

Kaj tie—ĉi ŝi bruston junan
Per nigra hara vesto kaŝis.
Sed, kiel sub ŝtofaj' argenta,
Sub vesto hara, plej humila,
Frapadis koro maltrankvila
En brusto per revaĵo tenta.
Eĉ ĉe altaro plej brilanta
En daŭro de solena kanto,
Per kiu oni Dion laŭdis,
Konatan ŝi parolon aŭdis.
Sub ark' preĝeja duonloma
Tre ofte, nur por ŝi vidata,
Figuro glitis tre konata;
En bonodor' facila fuma,
Brilante kiel stelo, tien
Li loge vokis ŝin... sed kien?

III.

Jen monaĥejo en montaroj,
De tuta mond' apartigita,
Per vic' de poploj kaj ĉinaroj *)
De ĉiuj flankoj ĉirkaŭita.

) Ĉinaro estas tre ombra arbo, pleje
amata de Kaŭkazanoj.

Traduk.

Tra ili, post subiro suna,
En ĉambr' briletis izolita
Lampet' de monaĥino juna.
Sub ombr' de belaj migdalujoj,
Ĉe multaj krucoj plej malgajaj —
Gardantoj mutaj de ĉerkujoj, —
Kantadis ĥor' da birdoj gajaj;
Sur ŝtonoj malvarmetaj fontoj
Trafluis brue kaj saltante,
Kaj, sub superpendantaj montoj
En intermont' sin kunverŝante,
Ruliĝis inter arbetaĵo,
Per prujn' kovrita de floraĵo.

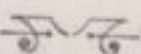
IV.

En nord' montaro estis bela
En bril' de ĉielruĝo hela; —
Fumeto kiam bluiĝante
Gajigas koron de gruzinoj,
Kaj, orienten sin turnante,
Al preĝo vokas muezinoj *);

*) Muezinoj estas servantoj en orientaj preĝejoj.

Trad.

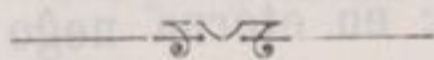
Kaj kiam laŭta sonorilo,
De monaĥejo vekigilo,
Tremadas en aer' matena
En horo paca kaj solena;
Gruzino kiam bela, juna
Deklivas sin de kruta monto
Kun longa kruĉ' al brua fonto,—
Montaro en lumado suna
Per tuta sia ĉeno bela
Tre longe en altaj' ĉiela
Viola kvazaŭ muro restis.
Kaj en vespero ĝi sin vestis
Per tuko lume - ruĝa, hela.
Plej alta en montar' parenca—
Kazbeko: en eterna neĝo
En vest' arĝenta, kvazaŭ reĝo
Ĝi staras forta kaj potenca.

V.

Sed, plena je revaĵo krima,
Ne estis de Tamar' animo
Al ravoj puraj atingebla.
Por ŝi per ombr' nepenetrebla
Nun mondo estis ĉirkaŭita,
Egale ĉiam kaj per ĉio

Ŝi estis multe turmentita:
Matene per de sun' radio
Kaj nokte per mallum' terura.
Apenaŭ nokto superpendas,
Tre ofte ŝi ĉe sanktfiguro
En frenezeco sin etendas —
Kaj ploras; kaj en nokt' silenta
Migranto ia kun atento
Aŭskultas, kiel ŝi ploregas,
Kaj pensas li: „spirit' malpenta
Punita en kavern' ĝeni egas!“ —
Kaj li tre akran aŭdon streĉas,
Ĉevalon pelas, savon serĉas.

VI.

Tre ofte en revaj' tremante,
Ĉe mem fenestro en silento
Tamaro sidas meditante;
Ŝi malproksimon kun atento
Rigardas longe kaj sopiras....
Al ŝi do ia voĉo diras:
„Li nepre venos! Songoj viaj
Ne vane ja vin karesadis,
Kaj li kun vortoj flamaj siaj
Kaj kun rigardo plej brilanta

Al vi ne vane aperadis⁶.
Ŝi longe estas sopiranta,
Pro kio—tute ne komprenas;
Ŝi Dion sanktan preĝi penas,
Sed preĝas lin obstina koro;
De batalado lacigita,
Sur lito kuŝas ŝi kun ploro—
Kusen' bruligas, sufokita
Kaj timigita, ŝi eksaltas,
Sin levas brusto tre rapide
Kaj flamas ŝultroj, kaj ekhaltas
Spirado ŝia, kaj, avide
Serĉante brakojn plej pasiajn,
Ŝi strange diras vortojn iajn.....
.

VII.

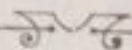
Gruzujo tuta per kovriroj
De nokto estas jam vestita.
Demon', per amo forlogita,
Rapidas gaje sur flugiloj
Humilan sanktan monaĥejon.
Sed ne kuraĝis li tuŝeti
Tre longe pacan rifuĝejon.
Kaj unu fojon eĉ forĵeti

Li tute, ŝajne, preta estis
Jntencon de animo sia.
Enpenŝa, jam tre longe restis
Ĉe alta mur' spirit' malpia;
Li vagas, kaj de paŝoj liaj
Sen vento tremas eĉ folioj.
Antaŭen li rigardon sendas:
Fenestro estas lumigita,—
Jam longe iun ŝi atendas.
Kaj jen en valo izolita
Eksonis de ĉinhar' *) tintado
Kaj belaj sonoj de kantado;
Kaj fluis tiuj sonoj ĉarmaj
Mezure unu post alia,
Simile je agrablaj larmoj;
Kaj estis tiu kanto dia
Tre delikata kaj tre bela,—
Ĝi kvazaŭ estis kunmetita
Por tero peka en ĉielo.
Ekvolis, eble, mem anĝelo
Sinvidi kun amiko tera,
Kaj al anim' de suferanto,
Kun amo sankta kaj sincera,
Ekkantis pri estinta, vera,

*) Ĉinharo estas muzika instrumento, simila je gitaro.

Trad.

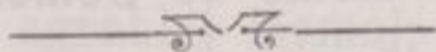
Por ke per sia bela kanto
Forigi lian suferadon?..
Nun amon, ĝian sopiradon,
Kaj ekscitiĝon, kaj malĝojon
Demono nur unnan fojon
Komprenis.... Li en maltrankvilo
Forflugi volas, — sed flugilo
Ne movas sin, ne ŝanceliĝas!
Kaj, — kia mirindaj' senfina! —
Sur vangoj ŝargâ larm' ruliĝas....
Ĉe tiu ĉambro monahina
Ĝis nun ankoraŭ estas ŝtono,
Trabruligita per plej varma,
Je fajr' simila flama larmo,
Per ŝargâ larmo de Demono! ..

VIII.

Jen rifuĝejon li eniras,
Por amo preta, li deziras
Jam bonon fari, li komprenis,
Ke nova viv' por li alvenis.
Ne klara trem' de atendado,
Je necerteco muta timo,
Malĝojo ama, sopirado, —
Unue venis al animo

Fiera, peka de Demono;
Ĝi estis antaŭdir' malbona....
Eniras de neig' spirito
Kaj vidas: ante li kerubo,
El sankta paradiz' sendito,
Gardant' de pekulino bela,
En vest' facila, kiel nuboj,—
Li staras kun rideto hela,
Kaj perflugilo blanka sia
De malamiko ŝin ombrigis....
Kaj jen radi' de lumo Dia
Rigardon lian ekblindigis,
Kaj ne saluton li afablan,—
Riproĉon aŭdas malagrablan:

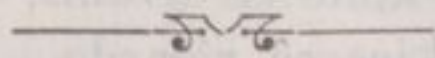

IX.

„Spirit' malvirta, maltrankvila,
Vi kial tien—ĉi eniris?
En refuĝejo plej humila
Ĝis nun malbon' ankoraŭ spiris
Neniam; via adoranto
Forestas tie—ĉi! Kun krimo,
Kun tento lerta en animo,
Malbonon sole dezirante,
Ne tuŝu sanktan amon mian!
Vin kiu vokis?

Respondante,
Spirit' malica plej malpian
Vizaĝon faris kaj ekridis;
Ĵaluze brilis, kiel flamo,
Rigardo lia, kaj revidis
En si antaŭan li malammon.
„Ŝi — mia! li ekkriis brue:
Forlasu ŝin! ŝi estas mia!
Aperis vi jam tre malfrue,
Ho, sankta de ĉiel' gardanto. —
Por mi kaj ŝi, sendito Dia,
Vi nun ne estas jam juĝanto.
Kaj ŝia koro, kaj beleco
Sendube tute miaj estas;
Kaj via virto, kaj sankteco
Jam tute tie — ĉi forestas;
Vi vane gardi ŝin intencas,
Ĉar mi ŝin amas, mi potencas!“
Kaj jen malgaje rigardinte
Oferon de malpia tero,
Kaj, perflugiloj eksvinginte,
Anĝelo dronis en aero.....

• • • • •

X.

T a m a r o .

Ho, kiu estas vi? Dangera
Parolo via! Vi ĉiela
Sendito estas, aŭ infera?
Vi kion volas?

D e m o n o .

Vi plej bela!

T a m a r o .

Sed diru—do, vi estas kiu?...
Respondu tuj.

D e m o n o .

Mi estas tiu,

Je kies voĉo vi atentis
En nokto nigra kaj trankvila,
Malĝojon kies vi eksentis,
Kaj kies penso plej ĉiela
Al via saĝo iam venis,—
En sonĝo kiun vi divenis;
Mi—tiu, kies eĉ rigardo
Pli mortigema, ol ponardo,
Esperon tutan pereigas,
Apenaŭ hom' kun ĝi sin ligas;

Neniu min kun am' alprenas
Kaj ĉio viva min malbenas.
Eterno, spac'—por mi nenio;
Mi estas vip' de sklavoĵ miaj,
Mi—reĝo de libera scio,
Mi—malamiko de mem Dio,
Kaj vidu: ĉe piedoj viaj
Mi klinas sin, mi, mi—teruro,
Malbono, puno de naturo!
Al vi mi nun en kortuŝeco
Alportis preĝon diligentan
De amo kaj de amikeco,
Pasion mian teran varman,
Malĝojon teran plej turmentan,
Unuan mian veran senton,
Unuan ankaŭ mian larmon.
Kompatu—do pri mia sorto!
Vi min returnus al ĉielo,
Al bono nur per unu vorto;
Per am' vestita, mi anĝelo
Fariĝus ree, kaj ankoraŭ
Pli bela estus, pli brilanta.
Aŭskultu nur, mi petas kore,—
Mi—via sklavo suferanta,
Senfine forte vin amanta!
Apenaŭ nur mi vin ekvidis,
Subite en anim' jeridis,
Malamis forton mi inferan,

Kaj senmortecon, kaj potencon,
En kiuj mi ne vidis sencon,—
Kaj mi enviis ĝojon teran:
Ne vivi, kiel vi,—ne povas,
Mi tute, kaj mi eĉ ne provas—
De vi aparte vivi. Mia
Sensanga, forta kor' malpia
Eksentis jam sur sia fundo
Radion de agrabla sento,
Kaj ree en malnova vundo
Malĝoj' sin movas, k'el serpento...
Sen vi—pro kio miaj fortoj?
Potenco mia? Senmorteco?
Ĝi estas nur bonsonaj vortoj,
Preĝejo granda sen dieco!

T a m a r o.

Forlasu min, spirit' envia!
Silentu, mi al vi ne kredas!...
Ho ve!.. Kreint' potenca mia!
Mi sentas: mi al li jam cedas;
Ne povas preĝi mi; je morta
Veneno estas plenigita
Jam mia saĝo plej malforta!
Kompatu, vi min pereigas;
Per morto estas ĉirkaŭita
Parolo via... Kio igas,

Ke vi min amu? Ho, pro Dio,
Al mi respondu, diru!...

D e m o n o.

Kio?

Ho ve! mi mem ne scias kio;
Je vivo nova tute plena,
Tuj mem de mia kap' malbena
Kroneton pikan mi formetis,
Pasintan tutan mi forĵetis;
Kaj paradizon, kaj inferon
Mi en okuloj viaj trovas!
Al vi mi sentas amon veran,
Ekami tiel vi ne povas:
Per tuta forto, per potenco
De revo kaj de pens' senmorta
Mi amas. En de mond' komenco
Jam en animo mia forta
Figuro via ĉiam bela
Fortike estis impresita,
Kaj longe antaŭ mi, ĉarmita,
Ĝi flugis en eter' ĉiela.
Jam longe, maltrankviligante,
Agrablan nomon mi atentis;
En paradizo eĉ estante,
Mi ĉiam unu mankon sentis,
Kun si vin belan ne havante.

Ho, se vi povus kompreniĝi,
Sopiro kia kaj malbeno—
En tuta viv' sin partopreno
Suferi, ĝemi, turmentiĝi,
Kaj plezuriĝi,—sed por bono
Jam ne atendi ian laŭdon,
Kaj rekompencan—por malbono;
Elporti ĉiam bataladon,
Sed nek triumfi, nek paciĝi!
Domaĝi ĉiam, ne volante,
Kaj ĉion vidi, kaj sciigi,
Kaj senti, kaj nenion timi,
En tuta ter' nenion ami,
Kaj peni ĉion nur malami,
Kaj tutan mondon malestimi!...

Apenaŭ nur de Di' malbeno
Al mi subite proksimiĝis,—
Natura varma ĉirkaŭpreno
Por mi eterne malvarmiĝis....
Jen vidis mi ĉielarkajon,
Brilantan klaran ornamajon
De bonkonataj lumaj steloj,
Vestitaj en kronetoj belaj;
Sed ili tute ne rekonis
Min en vestaĵo de infero!
Kaj tute jam en malespero
Al mi alveni mi admonis
Kunfratojn, je mi mem similajn

Sed—ve! mi ankaŭ mem rekonis
Nek vortojn de malbon' iliajn,
Nek vizaĝegojn kun rigardoj
Pli mortigemaj, ol ponardoj....
Kaj, eksvinginte perflugiloj,
Forflugis mi... sed kien? kial?
Ne scias.—Min amikoj miaj
Forĵetis ĉiuj; mondo tuta
Por mi fariĝis surda, muta,
K'el paradiz' kun bonoj Diaj.
Ŝipeto tiel difektita,
Sen direktilo kaj sen velo,
Per ond' libera ekkaptita,
Rapide naĝas,—sed sen celo;
T'el same en mateno frua
Fragment' de nubo tondra brua,
En ark' ĉiela nigriĝante,
Nenie halti kuraĝante,
Vidante celon eĉ nenie,
Traflugas—kien kaj de kie
Ĝi mem ne scias:—sola Dio
Potenca scias nur pri tio!..

Sed mondon mi ne longe regis,
Je pek' ne longe ĝin instruis,
Kaj ĉion belan mallaŭdegis,
Kaj ĉion noblan fordetruis;
Mi kredon el homara koro
Forigis tute sen laboro....

En mondo sole malsaĝuloj
Enuaj kaj hipokrituloj,
Plej abomenaj kaj malpiaj,
Kun kredo en animo restis....
Sed... sed ĉu ili indaj estis
Je zorgoj, je laboroj miaj?
Kaj jen mi kaŝis sin en montoj;
Kaj flugis, kiel meteoro,
Mi nokte super bruaj fontoj....
Migranto kun kredema koro
Kaj kun espero en animo,
Trompita per fajret' proksima,
Loĝejon trovi atendante
Kaj kune kun ĉeval' falante,
Pereis en profundegaĵo,
Kaj ĝemis,—kaj post li kurbiĝis
Postsigno sanga sur krutajo.....
Sed mi ne longe amuziĝis
Per tiel krima malbonego.
Tre ofte, polvon eklevinte,
En batalado kun ventego,
Per fulmotondro sin vestinte,
Sur nuboj flugis mi facilaj,
Volante inter elementoj
Bruegaj, fortaj, malhumilaj,
Animon savi de turmentoj
Kaj de pensad' neevitebla,—
Forgesi pri neforgesebla!

Ĉu estas senco en mizeraj
Laboroj homaj, en turmentoj,
Malĝojoj, malfeliĉoj teraj
De nunaj, de estontaj gentoj,
Eĉ komparitaj kun minuto
De mia suferado muta?
Kaj homoj? Viv', labor' ilia?
Ĉu estas senc' en ili ia?
Ja ili pasis, ili pasos,
Pri ili homoj pensi lasos!
Espero estas: juĝ' severa;
Ĝi ĉiam pardonema restos!
Sed mia malĝojad' netera
En mi, kun mi eterne estos,
Ĝi finon, kiel mi, ne havos,
De ĝi en tomb' mi sin ne savos!
Jen je serpento ĝi similas,
Jen kvazaŭ flamo hela brilas,
Bruligas per bonega tento,
Jen penson premas kvazaŭ ŝtono—
Nedetruebla monumento
De pereintaj jam esperoj,
De revo pri pasinta bono,
De sentoj, de pasioj teraj!

T a m a r o.

Vi kiu estas—diveninta
Ne estas mi, sed seniĝinta

Por ĉiam je trankvilo mia,
Nevole je parolo via
Atentas mi kun ĝoj' sekreta,
Amiko mia suferanta.
Sed se vi ruzi estas preta,
Se trompon en anim' kaŝante...
Ho, min kompatu!... Kia gloro!...
Por kio estas mia koro
Al vi? Ĉu estas por ĉieloj
Pli kara mi, ol ĉiuj belaj,
Ne vidis kiujn vi? Ribelaj
Ja manoj de mortemaj homoj
Jlian liton virgan puran
Ne ĉifis en iliaj domoj!
Ne! donu vi fatalan ĵuron....
Eldiru,—vidu: mi sopiras,
Vi vidas revojn miajn! Timon
Agrablan, dolĉan vi enspiras
Al mi nevole en animon....
Sed ĉion vi komprenis tute
Kaj min kompatos sendispute!
Ho, ĵuru,—ke jam malkonfesas
Malbonon vi, kaj ke promesas.....
Ĉu jam en mond' ne estas eblaj
Promesoj, ĵuroj nerompeblaj?...

1011
D e m o n o .

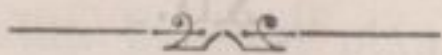
Mi juras je unua horo
De mond', je ĝia horo lasta,
Je krimo ĵuras malhonora
Kaj je triumf' de vero ĉasta;
Mi ĵuras je turment' de falo,
De venko je revado pala;
Mi ĵuras je kun vi sinvido
Kaj je disiĝo atendata;
De spiritaro je kunsido,
Je ĝia sorto malamata,
Je fratoj subpotencaj miaj,
Je glavoj de anĝeloj sanktaj,
Belegaj, fortaj, senpasiaj,
Senfine min malestimantaj,
Kaj je ĉielo, je infero,
Je vi kaj je sankteco tera;
Je lasta ĵuras horo mia
Kaj je unua larmo via;
Je spir' de via buŝo bela,
De silka bukl' je ondo hela;
Je amo ĵuras mia tera
Kaj je feliĉo, je sufero,—
Malnovan venĝon malkonfesas—
Mi tute, malkonfesas ankaŭ
Fierajn pensojn, kaj promesas,
Ke nun jam de nenia flanko

Mi per venen' de flato bela
Al iu ektumultos koron.
Mi tute ŝanĝos mian moron,
Paciĝos mi kun Di' ĉiela,
Ĉar volas mi al li jam cedi;
Mi volas preĝi, senti amon,
Mi volas ankaŭ bonon kredi,
Mi verŝos mian pentan larmon,
Kaj ĝi tuj mem de frunto mia,
Je vi jam inda, mia bela,
Forvirŝos signojn de ĉiela
Sanktega fajro,—mond' malpia
Jam floros en nescio sia
Sen mi, trankvile kaj sen bruoj!
Ho, kredu: mi ĝis nun unua
Komprenis vin, kaj vin elektis
Por si sanktejon, kaj potencon
Mi ĉe piedoj viaj metis;
Min amo via kiel dono
Altiras,—kaj mi eternecon
Al vi proponas por momento,—
En amo, kiel en malbono,
Tre granda estas mia sento
Kaj ne ŝanĝema,—ho, Tamaro!
Al mi vi kredu, mia kara.
Mi, fl' libera de etero,
Vin, Dian kreitaĵon belan,
Forprenos de malbona tero

Kun si en landon superstelan,
Kaj estos vi de mond' reĝino,
Unua mia amikino;
Sen partopreno, sen bedaŭro
Rigardos vivon vi sur tero,
Forestas kie longedaŭra
Beleco kaj feliĉo vera,
Alestas kie sole krimoj
Kaj ekzekutoj, en animoj
De ĉiuj kie—nur pasioj
Tre sensignifaj, tre malpiaj;
Ne povas kie oni ami
Sen granda abomena timo,
Aŭ malestimi kaj malami
Per tutaj fortoj de animo.
Ĉu vi ne scias, mia bela,
Signifas kion am' minuta
De homoj? Ondo nur ribela
De sango de naturo bruta!
Sed tagoj kuras,—ĉio pasas
Kaj homoj baldaŭ ĝin forlasas.
Ĉu homo povas ĉe disiĝo
Fortika resti? Ĉu li ŝparos
Sin de enuo, de laciĝo?
Ĉu longe ankaŭ kontraŭstaros
Li al forlogo de beleco,
Aŭ al revad' de arbitreco?
Ne, mia kara amikino,

Eksciu, ke ne estas sorto
Al vi, simile je sklavino
De malĝentila tera forto,
Silente velki inter teraj
Malvarmaj kaj malgrandanimaj
Amikoj ŝajnaj kaj malveraj,
Kaj en senfinaj, grandaj timoj,
En senfrukteco de esperoj
Kaj en laboroj ŝargaj viaj!
Post mur' de sankta monaĥejo
Ne estingiĝos sen pasioj
Vi inter preĝoj en preĝejo,
De tuta mondo sin kaŝante,
Neniam homojn eĉ vidante.
En malproksim' de viva ĉio,
De homoj kaj de sankta Dio.
Ho, ne! plej bela kreitaĵo,
Por vi alia estas sorto:
Alia granda profundajo
De ravoj, kaj turmento forta
Atendas vin! Forlasu mondon
Mizeran vi al ĝia sorto:
Anstataŭ ĝi grandegan rondon
Da multaj kaj fieraj scioj
Al vi, plej kara, mi proponos.
Amason da spiritoj miaj
Al vi, pro servo, tuj mi donos;
Sklavinojn sorĉaju kaj facilajn,

Plej obeemajn kaj humilajn
Al vi mi donos, mia bela;
Forŝiros mi kroneton oran
Por vi de orienta stelo,
Mi prenos noktan roson floran,
Kaj ĝin per tiu roso pura
Mi superŝutos; per purpura
Radio bela de subiro
Envolvos mi talion vian
Belegan, luksan kaj gracian;
Per bonodora, pura spiro
Aeron tutan mi plenigos!
Eterne per ludado mira
Mi aŭdon vian amuzigos;
El or', turkiso kaj safiro
Konstruos mi palacon karan;
Mi sin mallevos fundon maran
Post nubon flugos mi humile,
Al vi mi donos ĉion teran,—
Nur amu min!...

XI.

Kaj jen facile

Kaj dolĉe kisis li mizeran
Oferon sian; per parolo,

Je logo sorĉa plenigita,
Batalis li kun ŝia volo,
Kun ŝia saĝo ŝancelita.
Potenca de Demon' rigardo
Bruligis ŝin; en nokt' sensona,
Malluma, ĝi brilegis forta,
Neforbatebla, k'el ponardo.
Triumfis, ve, spirit' malbona!
De lia kis' veneno morta
Aperis tuj en koro ŝia....
Turmenta kaj terura krio
Silenton noktan ekondigis.
En si ĝi ĉion tuj kunigis:
Kaj amon flaman, kaj suferon,
Riproĉon kun petego lasta,
Kaj adiaŭon senesperan
Kun vivo juna, vivo ĉasta....

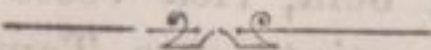
.

XII.

En tiu nokta temp' gardanto,
Ĉirkaŭirante muron altan,
Tabulon feran ekbatante,—
Malrapidigis tuj senhaltan
Ĉirkaŭiradon: li atingis
Ĉambreton ŝian... Kun esprimo

De konfuziĝo en animo
Subite manon li haltigis
Kaj en tabulon ne frapadis.
Jen tra ĉirkaŭa li silento
Subite ŝajne klare aŭdis,
Ke sonis kiso tre konsenta,
Malforta ĝem', minuta krio.
Kaj dubo peka kaj malpia
Al li aperis en animo....
Sed poste silentiĝis ĉio,
Kaj jen ankoraŭ post momento
Alflugis nur el malproksimo
Per blovo de facila vento
Murmuro dolĉa de folioj,
Kaj en mallumaj bordoj siaj
Rivero bruis en silento.
Kanonon sanktan de piulo
En timo legas maljunulo,
Por de diabla forta tento
Forigi pekan penson sian;
Per fingroj benas li tremantaj
Ekscitiĝantan bruston pian,
Kaj jen per paŝoj rapidantaj
Daŭrigas plu iradon sian....

• • • • •

XIII.

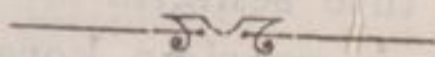
En ĉerko kuŝis ŝi simila
Je mem anĝelo de ĉielo;
Pli blanka, pura, ol kovrilo,
Konservis sin koloro hela
De ŝia frunto juna, bela.
Fermitaj okulharoj estas....
Sed, Dio! ĉu ne dirus ĉiu,
Ke juna belulino tiu
En sia ĉerko nur dormetas,
Kaj kison varman nur atendas,
Aŭ tagon? Sed radio suna
Senfrukte tute sin etendas
Sur frunto de knabino juna;
Kaj vane en malĝoj' sensenca
Nun kisis buŝo ŝin parenca,—
Ne, ne,—neniu estas forta
Batali kun kruela morto!

XIV.

Neniam eĉ en grava festo
Ankoraŭ estis tiel kara.
Kaj tiel bela, riĉa vesto
De formortinta nun Tamaro.
Floretoj, laŭ antikva moro,

Ornamas ŝin,—agrabla, forta
De ili fluas bonodoro,
Sed igas ilin mano morta
Adiaŭ diri jam al mondo.
Nenio en vizaĝo ŝia
Parolis, ke en brua ondo
De ravo flama kaj pasia
Ŝi mortis. Estis plenigita
Vizaĝo ŝia je marmora
Beleco, tute senigita
Je saĝo, je esprimo kora,
Sekreta, kiel muta morto,
Aŭ kiel mem severa sorto.
Rideto stranga malvarmiĝis
Sur ŝia bela buŝ' silenta;
Pri malĝojad' de ĝi sciigis
Okulo sperta kaj atenta:
En ĝi vidiĝis malestimo
De koro forflorinta, bona,
De lasta senca pens' esprimo,
Al tero—adiaŭ' sensona.
Rebrilo vana de pasinta,
Ankoraŭ estis ŝi pli morta,
Pli senespera, pli malforta,
Ol mem rigard' estingiĝinta.
T'el en vespera bela horo,
Fluidiĝinte kiam tute,
Jam kaŝas sin en maro ora

Kaleŝo taga, — tuj minute
Kaŭkazaj neĝoj, konservante
Radion ruĝan kaj brilante,
Lumiĝas nur sur horizonto.
Sed jam al tiu lum' malĝoja
Ne iros en dezert' renkonte
Rebrilo, kaj nenies vojo
Neniam estos lumigita
De ĝia supro glaciita!...

XV.

Parencoj ĉiuj kaj najbaroj
Kunvenis por malgaja vojo.
Ŝirante siajn grizajn harojn,
Batante bruston en malĝoja,
Gudalo princ' en lasta fojo
Jam sidas sur ĉevalo brava, —
Kaj ĉiuj rajdas. Longa vojo
Por ili estas. Inter ava
Ostaro estas elfosita
Por ŝi rifuĝo plej trankvila.
Prapatr' Gudala, prigliorita
Rabisto brava malhumila,
Malsano kiam lin kunligis
Kaj kiam venis penta horo,
En profundaj' de sia koro

Preĝejon fari sin ŝuldigis
Sur supro de montar' granita,
Sur kiu estis nur aŭdita
Kantado de neĝvent' terura
Kaj kie flugas nur vulturo.—
Kaj baldaŭ en neĝar' Kazbeka
Preĝejon vento ĉirkaŭblovis,
Kaj ostoj de rabisto peka
Por si trankvilon tie trovis;
Kaj alta mont' aliformiĝis,
Sur ĝi aperis nun tombejo:
Postmorta kvazaŭ nun loĝejo
Al mem ĉielo proksimiĝis;
Ĝin malproksime de okuloj
Ne tuŝos kvazaŭ vivo tera...
Sed vane! Songas malvivuloj
Nek ĝojon de feliĉo vera,
Nek malgajecon de pasinta,
Jam por eterne formortinta.

XVI.

En spaco de etero blua
Traflugis unu el anĝeloj
Sanktegaj surflugiloj helaj;
Animon li de mondo brua
En brakoj portis al ĉielo;

Per dolĉa vorto de espero
Li ĝin de dubo ŝargâ savas,
Kaj signon kriman de sufero
Per larmoj li de ĝi forlavas.
Al ili estis jam aŭdita
El paradizo sankta kanto—
Subite, vojon transhakanta,
Sin levis el infer' spirito.
Potenca kiel vent', severe
Li brilis, kvazaŭ fulm' radia,
Kaj arogante, kaj fiere
Ekkriis li: „ŝi estas mia!“

Kun tim', per preĝo defendata,
Alpremis sin al brusto ŝpara
Animo peka de Tamaro.
Nun sorto estis decidata
De estonteco: li denove
Num staris antaŭ ŝi senmove,
Sed, ho potencia sankta Dio!
Kun li fariĝis stranga io:
Rigardo lia estis plena
Je malboneco, je esprimo
De malfavor', de malestimo,
Kaj de malpaco je veneno;
Kaj de vizaĝo senmovema
Malvarmo blovis mortigema

„For, malaperu, ho malpia
Spirito de malluma dubo!“

Respondis lin sendito Dia,
 Vestinte sin per blanka nuboj:
 „Sufiĉe vi jam triumfadis
 Kaj ŝin sufiĉe posedadis;
 Sed hor' de juĝo nun alvenis,
 Ekprovon ŝargan ŝi eltenis,
 Kaj bona estas volo Dia!
 Forpasis tagoj de sufero,
 Jam de animo bela ŝia
 Nun kun kaduka vest' de tero
 Forfalis ĉenoj de malbono.
 Ni ŝin,— eksciu, ho Demono,—
 Atendis longe en ĉielo!
 Ja vivo de animo ŝia
 Sur peka tero estis tia,
 Ke ĝi prezentis nur momento
 De suferad' neelportebla,
 De granda ĝoj' neatingebla
 Kaj de turmenta kora sento;
 El plej bonega ĝi etero
 De Dio estis elteksita,
 Ĝi estis tute ne por tero,
 Kaj tero ne por ĝi kreita!
 Ŝi dubojn siajn elaçetis
 Per kosto granda kaj kruela ...
 Ŝi amis kore, ŝi turmentis,—
 Kaj nun atendas ŝin ĉielo!“
 Kaj ekrigardis lin anĝelo

Severe per okuloj brilaj,
Kaj, eksvinginte perflugiloj,
Fordronis en bluaĵ' ĉiela.
Demono forvenkita estis...
Revaĵojn siajn li, fiera,
Malbenis, kaj denove restis
Li sola sur enua tero
Sen am', sen kredo, sen espero!...

Ĝis nun ankoraŭ en montaro
Kaŭkaza, sur dekliva klino,
En valo bela de Kajŝaro
Restaĵoj estas de ruino.
Pri ĝiaj detruitaj turoj
Ekzistas inter kaŭkazanoj
Rakontoj multaj kaj teruraj,
Amataj forte de infanoj...
Jen inter arboj monumento,
Fantomo kvazaŭ, en silento
Nigriĝas ĉiam en nebuloj,
Pri tagoj ĝi rakontas sorĉaj;
Malsupre montras sin auloj, *)
Kaj tero floras kaj verdiĝas,

*) Aulo — estas malgranda monta vilaĝo.

Trad.

De ĉie flugas sonoj voĉaj,—
Rivero brilas kaj ruliĝas,
De alta monto ekfalante;
El malproksimo, sonorante,
Trairas granda karavano.
Naturo—belulin', ŝercante,
Sen zorg', simile je infano,
Amuzas sin per vivo juna,
Kaj per printempo, kaj per suno.
Sed nun kastelo, jam fininta
Antikvan longan servon sian,
K'el maljunulo, transvivinta
Amikojn, karan familion,
Malgaje staras, sen espero.
En ĝi loĝantoj nevideblaj
Atendas nokton nur: libero
Kaj fest' por ili estas eblaj
Nur tiam, kiam lun' suriras!
Kaj ili zumas, kaj disiras
Disflugas kun diversa krio.
Jen araneo en sekreto
Alpaŝis al ŝpinad' de reto;
Jen de lacertoj familio
Petolas gaje sur tegmento,
Kaj singardema jen serpento
Elrampas el malluma truo
Sur platon de peron', kaj volvas
Sin ringe sen nenia bruo,

Jen ree lerte sin disvolvas,
Jen je bastono ĝi similas
Kaj kuŝas, kaj tre hele brilas,
Simila kvazaŭ glavo ŝtala,
Forlasis kiun mortigita
Heroo ia en batalo
En tempo longe forgesita....
— Sovaga estas ĉio, ĉie.
Postsignoj iaj de pasinta
Vidataj estas nun nenie,—
Ĉar ilin estis balainta
Man' de eterno senpartia,
Kaj memorigos jam nenio
Pri glora nomo de Gudalo
Kaj pri filino kara lia!
Sed sur plej alta monta valo,
Sur kiu estis enfosita
Ostar' ilia, konservita
Preĝejo inter nuboj staras:
Ĝis nun ĝin sankta Dio ŝparas;
En gardo ĉe pordegoj ĝiaj
Vidiĝas vico de granitoj,
Per neĝ' eterna priŝutitaj;
Sur brust' ilia el glacioj
Tavol' eterna hele brilas
Kaj tute je kiras' similas.
Grandegoj dormaj de neĝaroj
Sur suproj montaj sin etendas,

Kaj, sulkiĝinte, ĉie pendas
Frostitaj kvazaŭ falakvaroj.
Iradas tie vent' patrole,
Forblovas polvon ĝi memvole
De grizaj antikveĝaj muroj
Kaj de ruinaj altaj turoj,—
Jen kantas ĝi senfinajn kantojn,
Jen laŭte vokas gardstarantojn.
Aŭdinte pri preĝejo mira
En tiu-ĉi sovaĝa lando,
Al ĝi nur nuboj de suriro
Rapidas en amaso granda;
Kaj al plataro tomba tiu
Neniu jam de homoj iras
Por plori tie, kaj neniu
Nun tie ĝemas kaj sopiras!
Ŝtoneg' malluma de Kazbeko
Gardadas nur akiron sian,
Kaj plendo de homaro peka
Ne tuŝos songon jam ilian.

